A°. 1833. N°. 89.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 27 Julij.

FRANKFORT, den 23sten Julij.

Uit Berlijn wordt, den 16den Julij, het volgende geschreven: « De reis van Z. M. den Koning naar Boheme is eenige dagen uitgesteld. De bijeenkomst der monarchen zal echter zeker plaats hebben, en, naar men verneemt, zal ook Z. K. H. de Kroonprins daarbij tegenwoordig zijn. Dat deze bijeenkomst ten doel heeft, zoo als dagbladen gemeld hebben, om eene nadere overeenstemming der mogendheden van het Oostelijke vasteland van Europa tegen over de staatkundige vereeniging van Engeland en Frankrijk te vestigen, is in allen gevalle eene gewaagde stelling, welke bij naauwkeurig onderzoek bezwaarlijk vol te houden is. Waar is het, de aanvankelijk onmogelijk schijnende, vervolgens zeer moeijelijke en netelige vereeniging van Engeland en Frankrijk, ten opzigte van eenige staatkundige aangelegenheden, heeft zich sedert bevestigd, en tot de meeste staatkundige geschillen uitgebreid; doch men behoort hierbij niet uit het oog te verliezen, hoe eer ook sedert de gedaante van Frankrijk veranderd, het revolutionnaire vuur aldaar uitgedoofd, en althans uitwendige orde in de plaats daarvan gekomen is. Zekerlijk mag men in het belang van het bestaande, den vrede en de orde van Europa, de staatkunde van die beide landen in onderscheidene opzigten nog anders wenschen, doch de gezamenlijke hoven, mag men zeggen, zijn toch meer op den weg der eensgezindheid dan der tweedragt, en zelfs de Portugesche zaak, die thans misschien het grootste der plaats hebbende geschillen bevat, zal met medewerking der gebeurtenissen bijgelegd worden. Het gerucht, dat de Keizer van Rusland van de reis naar Bohemen weder zou afgezien hebben, is ongegrond; integendeel verneemt men thans, dat de Keizer de terugreis te land door Polen denkt te aan te nemen.

— Volgens berigten uit Weenen, van den 15den dezer, zou de prins *van Metternich* in den avond van dien dag die hoofdstad verlaten, om zich naar zijne goederen in Boheme te begeven. In het gevolg van den staatskanselier bevindt zich de hofraad *Werner*. De meeste leden van het diplomatieke ligchaam zullen zich thans van Weenen verwijderen, en uitstappen naar de schoone streken van Stiermark doen. Er zal derhalve een groote stilstand in de staatsbezigheden komen. De aangelegenheden van het Oosten, die te Weenen voornamelijk verhandeld worden, leveren geen belang meer op; men bemoeit zich thans alleen nog met die van Duitschland en Portugal. — Men beweert steeds, dat het in Piemont ontdekte komplot, groote takken in Italie en Duitschland heeft. Men behoeft zich derhalve niet te verwonderen, wanneer de regeringen wantrouwend worden, en met groote gestrengheid over alles waken, wat de rust zou kunnen verstoren. — Uit Egypte heeft men brieven, die zich over den gelukkigen afloop van den oorlog zeer verheugd uitlaten. Het schijnt, dat de groote inspanning, welke *Mehemed-Ali* doen moest, vele ontevredenheid in het land verwekt heeft, en dat zijne armee, bij eenen langeren duur der vijandelijkheden, naauwelijks in staat zou geweest zijn om het veld te houden. Des te meer heeft het bevreemd, de Porte met zoo weinig omzigtigheid te zien handelen; zij had toch naauwkeurig de krachten en hulpmiddelen van haren tegenstander behooren te kennen, om daarnaar bij de onderhandelingen hare concessien in te rigten. *Mehemed-Ali* heeft voor het tegenwoordige zeker geene verdere oogmerken van vergrooting, maar vergenoegt zich met de nieuwe aanwinst en geeft te kennen, dat hij landbouw en handel in dezelve wil opbeuren. »

— Uit Munchen wordt gemeld, dat, schoon door het hooge geregtshof het tegen Dr. *Schulz* uitgesproken vonnis wegens staatsmisdaad vernietigd is, hij echter nog niet in vrijheid is gesteld. Deze zaak schijnt vrij wat indruk gemaakt te hebben.

— Aan de universiteit te Munchen zijn openlijk de namen opgeschreven van 18 studenten (10 van Bonn en 8 van Wurzburg), aan wie, wegens verbindtenis met zoogenoemde *burschenschaft*, voor altijd de hoogeschool ontzegd is.

— Berigten van de Italiaansche grenzen melden, dat men in Oostenrijksch Lombardije, in het groot-hertogdom Toskanen, alsmede in de staten van Parma en Modena, niets hoort van gevaarlijke woelingen of zamenzweringen tegen den staat; terwijl in de Sardinische provincien van het vaste land de maatschappelijke orde onlangs met eene gewelddadige omkeering bedreigd werd, in Napels het leven des Konings in dringend gevaar verkeerde, en in den kerkelijken staat alleen door de tegenwoordigheid van vreemde bajonnetten de geest van misnoegen in toom is te houden. Intusschen is Oostenrijk, zoo wel door verdragen, als door zijne bezittingen, tot beschermster van Italie bestemd; weshalve het niet bevreemden kan, dat deze mogendheid, onder de plaatshebbende omstandigheden, maatregelen neemt om de bestaande orde van zaken des noods met geweld van wapenen te handhaven. Deswege schijnt Oostenrijks krijgsmagt in Lombardije, in het Milaneesche en Venetiaansche tegenwoordig versterkt en aangevuld te worden. Voorts meent men, dat langs den Ticino een observatie-korps zal geplaatst worden, om, des noods en des gevraagd, den Koning van Sardinie bijstand te kunnen verleenen. In laatstgemelde rijk gaat men tegenwoordig zeer streng te werk; op sommige plaatsen schijnt men hierbij zelfs op eene onwettige wijze te handelen, en dit is niet geschikt om den geest van misnoegdheid in den lande te doen afnemen.

— Italiaansche bladen behelzen de volgende berigten uit Griekenland: « Uit Romelie verneemt men, dat *Emin*-pacha, vizier van Romelie, tegen Zeituni was opgetrokken, ter bestrijding van de beide hoofdlieden, *Tafil-Busi* en *Abdul-Bey-Cochas*, die zeiden door den pacha van Egypte belast te zijn om Romelie in opstand te brengen; doch dat zij in tijds van den togt des viziers verwittigd werden, des nachts opbraken, en zich langs omwegen naar Arta begaven, waar de vizier slechts weinige troepen had nagelaten, die zich niet lang verdedigen konden. De genoemde stad viel op deze wijs in handen van deze misdadige rebellen. Men begroot hun getal, waarschijnlijk overdreven, op 4 à 5000 man, voor het grootste gedeelte herkomstig van de ongeregelde benden in Griekenland.

De Grieksche regering van hare zijde heeft maatregelen genomen, ten einde deze benden niet weder in Griekenland dringen en daar hare verwoestingen voortzetten. Dezelve heeft thans te Peta, vier uren van Arta gelegen, in eene versterkte positie post gevat.

Van den 18den Julij.

Uit Landau wordt gemeld, dat van de 13 beschuldigden van staatsmisdaad uit Rijn-Beijeren er slechts 8 in hechtenis zijn, en dus de gezworenen ook slechts over dezen zullen hebben te oordeelen. De geschuldigden [illegible] zijn voortvlugtig en zullen bij verstek gevonnisd worden.

— De tweede kamer van het groothertogdom Hessen heeft, in hare zitting van den 22sten dezer, besloten: 1°. met eenparigheid van stemmen, om de regering eene wet op de drukpers, overeenkomstig art. 35 der constitutie, te verzoeken; 2°. met 27 tegen 13 stemmen, dat moge hersteld worden de staat van zaken, zoo als die was vóór de besluiten der Duitsche bondsvergadering van 1819, of de censuur voor strijdig met de constitutie te verklaren; 3°. met 34 tegen 6 stemmen, om de regering te verzoeken, de censuur af te schaffen.

BERLYN, den 22sten Julij.

Volgens de gedane opgaven zijn in den loop des jaars 1832 in den Pruissischen staat geboren 481,959 menschen, gestorven 421,114, en derhalve meer geboren dan gestorven 60,845. De bevolking bedroeg op 1°. Januarij dezes jaars 13,099,805.

DENEMARKEN.

Z. M. de Koning is dezer dagen vrij ernstig ongesteld geworden, doch bevindt zich, volgens het jongste geneeekundige berigt uit Louisenland, van den 18den dezer, veel beter.

LONDEN, den 23sten Julij.

Op Zaturdag den 20sten dezer is de conferentie over de Nederlandsche aangelegenhedeu weder bijeen geweest, doch slechts voor korten tijd. Het traktaat tusschen de vijf mogendheden is, naar men verzekert, thans gereed, en wacht, om bekrachtigd te worden, alleen op berigten uit Frankfort en den Haag, in antwoord op gedane mededeelingen. Het congres heeft ook reeds geregeld de bepalingen van het traktaat tusschen Holland en Belgie, welke aan geene bijzondere bedenkingen onderhevig zijn; het moeijelijker gedeelte zal in de aanstaande zitting voorgenomen worden. Al de leden der conferentie leggen het grootste verlangen aan den dag om de zaken spoedig af te doen.

De baron *Verstolk* heeft gisteren lord *Palmerston* bezocht.

In het committée van het hoogerhuis zijn, op voorstel van den hertog *van Wellington* en met toestemming van graaf *Grey*, in de Iersche kerkbill twee belangrijke veranderingen gemaakt. Van de eerste is het doel, dat een der wereldlijke commissarissen tot het bewerkstelligen der som-

IV. *Saints Pères*, van No. 3186—3607,
V. *Théologie Scholastique, dogmatique et morale* van No. 3608—4322,
VI. *Théologie Cathéchétique*, van No. 4323—4519,
VII. *Theologie Parenétique ou sermons*, van No. 4520—4596,
VIII. *Théologie Polemique*, van 4597—5327.
XI. *Théologie Acatholique*, van 5328—5799,
X. *Jurisprudence*, van No. 5800—6128,
XI. *Droit Canonique*, van No. 6129—6530,
XII. *Droit Civil*, van No. 6531—6624,
XIII. *Sciences et arts*, van No. 6625—7101,
XIV. *Belles lettres*, van No. 7102—8025,
XV. *Histoire (Géographie et Chronologie)* van No. 8026—8528.
XVI. *Histoire ecclésiastique*, van No. 8529—9990.
XVII. *Histoire sainte*, van No. 9991—10,302,
XVIII. *Histoire ancienne*, van No. 10,303—10,425,
XIX. *Histoire moderne*, van No. 10,426—12,536.
XX. *Histoire litteraire*, 12,537—13,834,
APPENDIX. *Théologie*, van No. 13,835—14,012,
Jurisprudence, van No. 14,013—14,040,
Belles lettres, van No. 14,041—14,050,
Histoire, van No. 14,051—14,059.
MANUSCRITS. *Théologie*, van No. 14,080—15,183, (1)
Jurisprudence, van No. 15,184—15,244,
Sciences et Arts, van No. 15,245—15,249,
Belles lettres, van No 15,250—16,265,
Histoire, van No. 15,325—15,333.

Alleen in de eerste rubriek treft men, onder anderen, de volgende zeldzame werken aan:

41. *Sacrae Scripturae, veteris novaeque omnia, graece (juxta* LXX *excusa; cura* ANDREAE ASULANI*). Venetiis, in aedib. Aldi et Andreae Soirec*, 1518. *in* 12. *v. ant.*
42. *Vetus Testamentum graecum, juxta* LXX *interpretes ex auctoritati* SIXTI V, *editum (studio Ant. Carafae cardinalis, cum pref.* PETRI MORINI*) Romae, ex typogr. Fr. Zannetti.* 1587. *in fol. v. ant.*
49. *Psalterium graecum cura* JUSTINI DECADYI; *item cantica, Venetiis, typis Aldi Manutii, sine anni nota (sedante* 1498) *impressum caracteribus nigro rubris, in* 4to.
63. *Biblia latina, accedunt interpretationes hebraicae nominum. Impressa Venetiis, per Franc. de Heilbrun et Nic. de Frankfordia* [illegible]
64. *Biblia sacra* [illegible] *editionis seu insigne veteris novique Testamenti opus, cum canonibus evangelistarumque concordantiis, post apocalypsim anno incarnationis domini* 1478 *Novembris vero ydus quarto, in oppido Nurnberg. per Ant. Coburger.*
137. *Das alte Testament dutsch (nach Luthers übersetzung). Zurich*, CHRIST FROSCHOVER, 1525—1529. — *Das gantz New Testament vertutscht mit vorreden, auslegungen und register, ibid.* 1524 *in fol.*

Zijnde dit laatste de eerste uitgave van den Lutherschen bijbel, in het Hoogduitsch, even zoo zijn er de eerste uitgave van den Gereformeerden bijbel en de eerste druk van den bijbel in de Hollandsche taal, voorhanden. Gedoogde ons bestek het, wij zouden nog eene geheele naamlijst van zeldzame boeken uit alle vakken kunnen opgeven. De catalogus is te bekomen, te *Breda*, bij VAN GULICK en HERMANS, die zich met de commissien belasten zullen, op voorwaarde, welke in de Bredasche Courant opgegeven zijn.

---

(1) In deze rubriek is eene fout bij de nommering begaan: want van No. 14,099 springt men op 15,000, waardoor veroorzaakt wordt, dat de nommers tot 15,333 loopen, hoezeer er eigenlijk maar 14,435 nommers gevonden worden, en de manuscripten over de godgeleerdheid niet zoo als men uit de bovenstaande opgave zouden moeten denken 1103 maar slechts 223 nommers bedragen.

Correspondentie.

Den geëerden inzender van het artikel, geteekend *N. N.*, over de aanslibbing der gronden in het Y; het in het water smijten der uitgebaggerd wordende specie buiten de Haarlemmer-poort, en het ondoelmatige van het ophoopen der asch in de nabijheid der Raampoort te *Amsterdam*, achten wij ons verpligt den goeden raad te geven, zijn welgesteld betoog, dat eene plaatselijke aangelegenheid betreft, aan de stedelijke regering van *Amsterdam* in te zenden, met verzekering, dat het dáár beter doel zal bereiken dan door deszelfs plaatsing in ons Dagblad.

— Op den minzamen brief, gedagteekend M.... 8 Julij 1833, welke eene klagt van eenen vader behelst over het niet verleenen van verlof aan zijnen zoon, die tot de loting van 1828 behoort, antwoorden wij, overeenkomstig zijn verzoek, dat de plaatsing van dien brief thans voorzeker wel overbodig zal zijn, door de vooronderstelling, waarin wij verkeeren, dat [illegible] vaderlijke wensch hoogstwaarschijnlijk reeds vervuld is. Mogt zulks echter het geval nog niet wezen, dan gelooven wij, dat Zijn Ed. oneindig beter zal doen, zijne grieven in te brengen ter plaatse, waar zij ongetwijfeld een gewenschter gevolg zullen hebben, dan waarop wij Zijn Ed., door de opname van zijn' brief in ons blad, gegronde hoop zouden kunnen geven.

— Onze bestendige lezer *N.*, wiens wèl, echter wat lang voor ons bestek uiteengezette grieven tegen zeker veel gelezen wordend Dagblad, wij met bijzondere belangstelling hebben ingezien, zij zoo goed, ons, door franko toezending van het ter plaatsing geweigerde stuk, in staat te stellen, om te beoordeelen, of het in de Arnhemsche Courant voegzaam eene kolom mengelwerks-ruimte zou kunnen vullen.

— Bij herhaling moeten wij heeren inzenders van artikelen met uitzondering onzer gewone correspondenten, herinneren, dat zij ons die franco gelieven te zenden.

de Red.

---

† † † Het GEMEENTE-BETUUR van *ELST*, adverteert, dat de POST van VELDWACHTER, te *Lendt*, is komen te vaceren, wordende een iegelijk, die geschikt en genegen mogt zijn, om denzelven te vervullen uitgenoodigd, om zich, voorzien van de noodige Getuigschriften, binnen 14 dagen, liefst in persoon, doch in alle gevalle met vrachtvrije brieven, aan gemeld bestuur te vervoegen.

Elst, den 20sten Julij 1833.

De Burgemeester van *Elst*,
A. W. VAN YSSELDYK.

---

† † † Naardien, door het overlijden van den Heer *H. J. VAN AMEROM*, de POST van EERSTEN ONDERWYZER in de TEEKENKUNDE bij het Genootschap: *KUNSTOEFENING* te *Arnhem* open gevallen is, noodigt de Directie van dit Genootschap allen, die tot de vervulling van dezen Post genegen zijn en de vereischte bewijzen van Bekwaamheid kunnen produceren, uit, zich daartoe vóór den 1sten September aanstaande, met vrachtvrije brieven, bij den Ondergeteekenden, Secretaris des Genootschaps, aan te melden.

Arnhem, den 26sten Julij 1833.

Namens de Directie van het
Genootschap: *Kunstoefening*,
G. ANDRE DE LA PORTE,
Secretaris.

---

† † † Mr. *W. H. TAAY*, Notaris te *Arnhem*, zal, als daartoe geautoriseerd, op den 31sten Julij bij inzet, en den 14den Augustus 1833, bij toeslag, beide des namiddags om drie uren, in de *Tesse*, onder *Brummen*, in het openbaar veilen en verkoopen: een VYFHAMERBAKS PAPIERMOLEN met SCHUREN, HOF, WEI en ongeveer 43 Roeden BOUWLAND, *de Hummensche Molen* genaamd, gelegen te *Koldenhoven*, onder *Brummen*.

VERKOOPING VAN BLOEMEN,
TE
ARNHEM.

Op Woensdag den 31sten Julij 1833, des middags ten twaalf ure, zal, door *A. PRINS*, te *Arnhem*, op de Beek, tegen over het Verzekerings-Huis, in het Koetshuis, No. 214, publiek worden verkocht; eene aanzienlijke partij POT-GEWASSEN, zoo voor de warme Kas als Oranjerie, waaronder ORANJE BOOMPJES, OLIANDERS, KAMILIAS, GEMBERPLANTEN, een TULPENBOOM, en verdere exquise PLANTEN, alsmede eene partij ledige POTTEN.

Alles op den verkoopdag van des morgens tien uren ter voornoemde plaatse te zien.

---

† † † Een 25jarig PERSOON, van de Protestantsche Godsdienst, sints ruim 10 jaren in den Boekhandel werkzaam geweest zijnde, in October 1830 Zr. Ms. wapenroeping gehoor gegeven hebbende, en thans zijn burgerlijke betrekking kunnende hervatten; zag zich gaarne als Boekhouder, Reis of Winkelbediende in eene Boek-affaire geplaatst. Van zijne bekendheid met de werkzaamheden des Boekhandels *en* der Boekdrukkerij, alsmede van zijn zedelijk gedrag kan hij de voldoendste bewijzen produceren. Hiertoe inclinerende vervoege zich met franco brieven onder letter R., bij den Boekhandelaar *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*.

---

† † † De Boekdrukkers *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, en *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, hebben alom verzonden: eene *Aankondiging*, *Proeven van Uitvoering* en *Bestellingslijsten* op eene NIEUWE en meer naar de hedendaagsche schrijfwijze ingerigte UITGAVE, *in Kwarto-formaat*, der Nederduitsche vertaling VAN DEN BYBEL, bekend onder den naam van den *Staten Bijbel*.

Hoezeer deze uitgave is bearbeid *naar de thans schier algemeen aangenomene regels van taal en spelling*, vindt men in dezelve *niets anders* en *niets meer* dan den zoogenaamden *Staten-Bijbel*. De nu eens meerdere, dan eens mindere veranderingen, welke men zich veroorloofd heeft, betreffen in geene deele den *zin*, de *beteekenis* noch *bedoeling* van *woorden*, *spreekwijzen* of *zaken*. — Om eene verkeerde lezing van den eigenamen voor te komen, zijn dezelve met de noodige toonstippen *(accenten)* voorzien.

Even zoo zijn bearbeid en bij deze uitgave gevoegd *het Boek der Psalmen*, de *Catechismus* en de andere kerkelijke geschriften, bij de Hervormde Gemeenten in ons Vaderland in gebruik, ten einde, zoo doende, eenen volledigen Kerk- en Huis-Bijbel te leveren.

Tot de bearbeiding van deze uitgave hebben zeer bekwame en voortreffelijke mannen de hand geleend; terwijl voor helderheid van papier, duidelijken letter en zuiveren druk de meeste zorg is gedragen.

Behalve bij de Gebroeders-Uitgevers, is een Exemplaar van het geheel, voor zoo verre het reeds is afgedrukt, ter bezigtiging voor handen bij de Boekhandelaars OOMKENS, te *Groningen*; SURINGAR, te *Leuwarden*; VAN BAALEN, te *Rotterdam*; VAN WEELDEN, te *'s Hage*; VAN TERVEEN EN ZOON, te *Utrecht*; VAN DER HOEK, te *Leijden*; HOUTRYVE, te *Dordrecht*; PORTIELJE en BRAVE JR., te *Amsterdam*; en BEETS te *Haarlem*.

Bij vooruitbestelling, welke, op verlangen van vele Kerkbesturen en Boekhandelaars, tot 1o. Augustus aanstaande is verlengd, en dus 14 dagen langer opengesteld, zijn de prijzen bepaald als volgt: in zwart linnen band op *f* 13; in lederen band à *f* 15. — Voor hen, die de *Evangelische gezangen* daarbij verlangen, worden deze prijzen met *f* 1.80 verhoogd. — Na 1o. Augustus wordt de vooruit-bestelling bepaaldelijk gesloten en de prijzen met 10 pCt. vermeerderd.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.